

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 26Cob/35/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4417214185
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Erik Németh
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2022:4417214185.3

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Erika Németha a členov senátu JUDr. Pavla Pileka a JUDr. Pavla Lukáča, v spore žalobcu: B. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. F.. XXX/X, XXX XX C., zastúpenom: Mgr. Michal Mozolík, advokát, so sídlom Palárikova 1449, 022 01 Čadca, IČO: 43 271 219, proti žalovanému: ARIO - DIREKTA, spol. s r.o., so sídlom Zelená 5, 811 01 Bratislava - Staré mesto, IČO: 34 100 113, zastúpenému: JUDr. Tijana Čečeková, advokátka, so sídlom Drieňová 17, 821 03 Bratislava, IČO: 42 264 669, o určenie vlastníckeho práva, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky č. k. 15Cb/49/2018 - 264 zo dňa 20. januára 2020, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok Okresného súdu Nové Zámky č. k. 15Cb/49/2018 - 264 zo dňa 20. januára 2020 r u š í a v e c v r a c i a súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou zo dňa 25.07.2017, doručenou Okresnému súdu Nové Zámky ako súdu prvej inštancie dňa 28.07.2017 domáhal určenia vlastníckeho práva k stavbe bez súpisného čísla, postavenej na parcele registra „C“, parc. č. XXX/X - záhrady o výmere 3.338 m², evidovanej na liste vlastníctva č. XXX a na parcele registra „C“, parc. č. XXX/XX - orná pôda o výmere 53.721 m², bez založeného listu vlastníctva nachádzajúce sa v katastrálnom území P., obec P., okres G. J.. Ďalej sa domáhal určenia vlastníckeho práva k stavbe bez súpisného čísla, postavenej na parcele registra „C“, parc. č. XXX/X - záhrady o výmere 3.338 m², evidovanej na liste vlastníctva č. XXX a na parcele registra „C“, parc. č. XXX/XX - orná pôda o výmere 53.721 m², bez založeného listu vlastníctva nachádzajúce sa v katastrálnom území P., obec P., okres G. J., ako aj k stavbe bez súpisného čísla, postavenej na parcele registra „C“, parc. č. XXX/XX - orná pôda o výmere 53.721 m², bez založeného listu vlastníctva nachádzajúce sa v katastrálnom území P., obec P., okres G. J.. Zároveň žalobca žiadal vypratať a odovzdať mu uvedené nehnuteľnosti, ktoré sú zamerané geometrickým plánom vyhotoveným súdom prvej inštancie ustanoveným súdnym znalcom, ktorý tvorí prílohu rozsudku.

2. Súd prvej inštancie rozhodol po vykonanom dokazovaní rozsudkom č. k. 15Cb/49/2018 - 264 zo dňa 20.01.2020 tak, že vo výroku I. žalobu zamietol a vo výroku II. priznal žalovanému voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

3. Súd prvej inštancie svoj záver o nedôvodnosti žaloby odôvodnil nedostatkom naliehavého právneho záujmu na určení vlastníctva k stavbám postaveným na cudzích pozemkoch. V prejednávanej veci sa podľa súdu prvej inštancie žalobca domáhal určenia vlastníckeho práva k stavbám, ktoré realizoval na parc. č. XXX/X ako aj na parc. č. XXX/XX v katastrálnom území P., a to na základe zmluvy o dielo č. 1 až 3/2007, v zmysle ktorých sám a prostredníctvom subdodávateľov bolo vykonávané dielo v prospech spoločnosti žalovaného. Žalobca podľa súdu prvej inštancie neosvedčil v konaní naliehavý právny záujem na určení vlastníckeho práva k predmetným stavbám, pretože podľa už uzavretých zmlúv o dielo vlastníkom týchto stavieb až do ich úplného ukončenia a až do odovzdania a prevzatia diela je žalobca. V konaní ani zo strany žalovaného nebol podľa súdu prvej inštancie preukázaný opak a žalovaný dokonca túto skutočnosť nepopieral. Žalovaný sa bránil tým, že žalobca mal dielo odovzdať a dokončiť, k čomu však nedošlo a žalovaný nebol v právnom vzťahu so žalobcom. Ak by žalobca

vyhral spor voči spoločnosti GEOSIAL-BAU s.r.o., tak v tom prípade by žalobca okrem toho, že by bol vlastníkom stavieb, tak by sa aj bezdôvodne obohatil. Keďže v konaní nebolo podľa súdu prvej inštancie sporné, že sa žalobca na základe zmluvy o dielo stal vlastníkom diela, ktoré nebolo riadne odovzdané a prevzaté objednávatelom a navyše je zrejmé, že dielo bolo postavené a zhotovené na parcelách, ktoré nie sú vo výlučnom vlastníctve žalovaného, nebolo podľa neho potrebné rozhodnúť o určení vlastníckeho práva, ktoré bolo deklarované v zmluve o dielo a navyše vyplýva priamo z ustanovenia § 542 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Obchodný zákonník“).

4. Súd prvej inštancie tiež v odôvodnení napadnutého rozhodnutia poukázal na ust. § 78 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) o nútenom procesnom spoločenstve a uviedol, že o nútené procesné spoločenstvo ide v konaní vtedy, keď hmotnoprávna vecná legitímácia svedčí v spore viacerým subjektom, a teda ak je z hľadiska hmotného práva potrebné a nevyhnutné, aby žalobu uplatnilo viacero subjektov spoločne, alebo ak je pre úspech v spore nevyhnutné žalovať viacero subjektov. Typickým príkladom je žaloba o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, obdobne to platí aj v konaní o určení vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, keď musí toto konanie zásadne prebiehať za účasti všetkých vlastníkov, resp. spoluvlastníkov nehnuteľnosti. Ak súd zistí, že nie je splnená podmienka účasti všetkých subjektov právneho vzťahu, žalobu zamietne. V tejto súvislosti uviedol, že v časti uplatneného nároku žalobcu o vypratanie nehnuteľností, žalobca v konaní taktiež nemohol byť úspešný, pretože sa domáhal vypratania nehnuteľností, ktoré čiastočne v zmysle ortofotomapy, ako aj informatívnej kópie z katastrálnej mapy, sú postavené na parcele č. XXX/X, ktorá je síce vo vlastníctve žalobcu, ale čiastočne stavby sú postavené aj na parcele č. XXX/XX, na ktorú nie je založený list vlastníctva, teda žalobca v konaní nepreukázal kto je vlastníkom parcely č. XXX/XX, teda voči komu smeruje jeho žaloba o vypratanie nehnuteľnosti. Podľa súdu prvej inštancie je tak zrejmé, že ak nebol založený list vlastníctva k predmetnej parcele č. XXX/XX, nie sú vysporiadané vlastnícke vzťahy k tejto nehnuteľnosti, a preto nie je možné vypratať stavby, keď nie je daný okruh povinných osôb, ktorým by mohla byť uložená povinnosť v dôsledku svojho vlastníckeho práva k pozemku vypratať stavby, a to halu č. 1 a halu č. 2.

5. Proti rozsudku podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie (doručené súdu prvej inštancie dňa 07.04.2020), ktoré odôvodnil tým, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces [§ 365 ods. 1 písm. b) CSP], konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci [§ 365 ods. 1 písm. d) CSP], súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností [§ 365 ods. 1 písm. d) CSP], súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam [§ 365 ods. 1 písm. f) CSP], zistený skutkový stav neobstoí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené [§ 365 ods. 1 písm. g) CSP] a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci [§ 365 ods. 1 písm. h) CSP]. Rozsudok súdu prvej inštancie navrhol zrušiť a vrátiť mu vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

6. K nedostatku naliehavého právneho záujmu žalobca uviedol, že súd prvej inštancie na jednej strane tvrdí, že žalobca je vlastníkom sporných stavieb, pričom však opomenul základný záver ustálenej rozhodovacej praxe všeobecných súdov i rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít (NS SR 6Cdo/15/2017, 3Cdo/171/2017). Pri tomto type žaloby je podľa neho procesnou podmienkou jej prípustnosti/vyhovenia (nezamietnutia bez ďalšieho) preukázanie naliehavého právneho záujmu, ktorého obsah a význam je v súdnej praxi pomerne ustálený; tento naliehavý právny záujem je daný vždy, ak ide o určení vlastníctva k nehnuteľnostiam, pretože určovací rozsudok je v danom prípade spôsobilou verejnou listinou na zmenu zápisu v katastri nehnuteľností, a teda na zosúladenie skutočného právneho stavu so zapísaným stavom (stavom v katastri nehnuteľností), tento argument opakovane uplatnil v konaní pred súdom prvej inštancie žalobca, avšak súd naň podľa neho nesprávne neprihliadol a nepoužil ho a tvrdil opačný záver, že je daný nedostatok naliehavého právneho záujmu. V tomto spore je uvedený záver ustálenej súdnej praxe podľa žalobcu potrebné vnímať v kontexte ďalších právne významných a podstatných prístupujúcich skutočností, najmä tej, že žalobca ako zhotoviteľ nie je už len dočasným vlastníkom do odovzdania stavby objednávatelovi, keďže objednávatel zanikol bez právneho nástupcu, ale je konečným vlastníkom nehnuteľností, ktoré zhotovil pre objednávatela, ktorý mu nezaplatil; týmto právnym stavom je dosiahnutý aj stav materiálnej spravodlivosti tak, že pokiaľ žalovaná, ktorá mimochodom pripustila prostredníctvom právnej zástupkyne na pojednávaní dňa 27.11.2018 zaplatenie (vysporiadanie celej situácie) priamo veriteľovi žalobcu Prolog MKM spol. s r.o. po tom, ako preverí platby žalovanej objednávatelovi žalobcu GEOSIAL - BAU s.r.o. s uznaním/prevodom vlastníctva sporných stavieb v prospech žalovanej, bude chcieť nadobudnúť vlastníctvo k stavbám, bude ich musieť odkúpiť od žalobcu, ktorý tak dostane zaplatené za sporné stavby, ktorých je vlastníkom, ale jeho cieľom nie

je sporné stavby využívať, ale predať investorovi - žalovanej. Žalobca by tak dostal zaplatené síce nie od dlžníka GEOSIAL BAU s.r.o., ktorý si u žalobcu zhotovenie sporných stavieb objednal, ale od investora - žalovanej a upravili by sa tak spravodlivo pomery medzi všetkými zúčastnenými subjektami v právnych vzťahoch týkajúcich sa zhotovenia sporných stavieb - od investora až po posledného zhotoviteľa Prolog MKM spol. s r.o. Bez požadovaného určenia vlastníckeho práva je právne postavenie žalobcu v maximálne možnej miere neisté, bez pozitívneho určovacieho rozsudku sa nemôže dostať k svojim nehnuteľnostiam, ktoré sú oplotené a uzamknuté, nemôže konať voči stavebnému úradu. Vystavil by sa riziku postihu pri uplatňovaní svojich práv. K stavebnému konaniu sa príkladá výpis z listu vlastníctva ako doklad, stavebný úrad nie je oprávnený posudzovať vlastníctvo. Podľa teórie súdu prvej inštancie by nemal žiadny skutočný vlastník právo na vyhovieť pozitívnej určovacej žaloby. Podľa žalobcu tu bola potreba rozhodnúť o určení vlastníckeho práva, aj keď vyplýva zo zmluvy o dielo a zo zákona, podobne ako keď skutočnému vlastníkovi vyplýva (vznikne) vlastnícke právo priamo zo zákona [napr. pri vydržaní podľa § 134 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“)] a vzniká mu aj právo na zosúladenie skutočného stavu zo stavom zapísaným v katastri nehnuteľností a pri preukázaní nadobudnutia vlastníctva aj naliehavý právny záujem na požadovanom určení, aby na základe právoplatného určovacieho rozsudku mohol byť zapísaný do katastra nehnuteľností, inak nemá ako vykonávať svoje čiastkové oprávnenia vyplývajúce z vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam (ius possidendi, ius utendi et fruendi, ius disponendi) s poukazom napr. na rozsudok Krajského súdu v Nitre sp. zn. 7Co/22/2012 z 21.03.2013. Žaloba mala podľa žalobcu okrem určovacieho petitu aj petit na plnenie v zmysle § 137 písm. a) CSP (klasická reivindikačná žaloba s obmenou na vypratanie nehnuteľnosti - podľa ustálenej rozhodovacej praxe totiž pri nehnuteľnostiach neznie petit na vydanie, ako pri hnutelných veciach, ale na vypratanie), na ktorého zamietnutie neexistoval žiaden dôvod; naopak, ak vlastníctvo žalobcu k sporným stavbám je dané, nebol dôvod neuložiť žalovanej požadovanú povinnosť vypratať tieto sporné nehnuteľnosti, keďže žalovaná účinne nepoprela ich užívanie, žaloba bola i v časti požadovaného vypratania sporných nehnuteľností dôvodná.

7. K nedostatku účasti - nerozlučného spoločenstva žalobca uviedol, že navrhol dôkazy na preukázanie okolností, ktoré bol oprávnený v konaní posúdiť iba znalec (odborné otázky) a z ktorých by nepochybne vyplynulo účasti - nútené/nerozlučné procesné spoločenstvo. Súd a žalobca sa podľa neho iba môžu domnievať, a to nepostačuje na kvalifikované rozhodnutie, ide totiž o odborné otázky (zameranie stavieb na pozemky a posúdenie stupňa ich rozostavanosti/dokončenia pre zápis do katastra nehnuteľností a pre ich posúdenie ako vecí v zmysle práva), na ktoré nie je oprávnený súd. Odmietnutím vykonania žalobcom navrhovaného dokazovania (znalecké dokazovanie) súd prvej inštancie odoprel žalobcovi spravodlivosť (denegatio iustitiae) a znemožnil žalobcovi nepochybne preukázať, na ktorých pozemkoch sporné stavby skutočne stoja a či ide o veci v zmysle práva, aj keď fotografiami žalobca preukázal, že ide o stavby - veci v zmysle práva. Súd prvej inštancie tak nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností. Na základe výsledkov znaleckého dokazovania by žalobca prípadne upravil žalobu. Aby bol rozsudok vykonateľný (zapísateľný do katastra nehnuteľností) jeho súčasťou by bol znalecký posudok na polohové určenie stavieb na pozemkoch a na posúdenie, že ide o stavby v takom stupni rozostavanosti, že môžu byť zapísané do katastra nehnuteľností buď ako rozostavané stavby alebo stavby (t. j. hotové dokončené stavby).

8. Ďalej žalobca v odvolaní uviedol, že zamietnutie žaloby v časti o vypratanie sporných stavieb je podľa neho nesprávne a dôvod zamietnutia žaloby v časti požadovaného vypratania stavieb, ktorý uviedol súd prvej inštancie, nemôže obstáť; je mimo predmetu sporu i vypratávacieho petitu žaloby, ktorý sa týka stavieb a nie pozemkov, preto vlastníctvo pozemkov nie je podstatné. Žalobca žiadal vypratať sporné stavby a nie pozemky, takže pre požadované vypratanie nie je podstatná skutočnosť, na akých parcelách sú postavené sporné stavby, resp. či je možné určiť alebo nie je možné určiť ich vlastníka, pretože nie sú vysporiadané. Navyše, ak nie je založený list vlastníctva (C stav), platí podľa neho E KN stav (určený operát E), avšak to by muselo byť zistené znaleckým dokazovaním polohové určenie stavieb na pozemkoch - to je však relevantná a podstatná skutočnosť pre požadovaný určovací žalobný návrh, pričom pre vypratávacie žalobný návrh nejde o rozhodujúcu, podstatnú okolnosť, resp. táto okolnosť je pre rozhodnutie o vypratávacom žalobnom návrhu právne bez významu. Súd prvej inštancie pri riešení otázky vypratania podľa žalobcu ani nerozlišoval pri označení parciel, či ide o parcely registra C alebo E, pričom opomenul register E (určený operát). Žaloba na vypratanie sporných stavieb nesmeruje voči vlastníkom pozemkov, ktorí sporné stavby neužívajú, ale voči žalovanej - investorovi sporných stavieb, ktorý si ich dal postaviť a ktorý ich užívanie v konaní pred súdom prvej inštancie účinne nepoprel, a preto je žaloba v časti požadovaného vypratania dôvodná a správne smerovaná proti žalovanej, rovnako ako i určovací petit, ktorým žalobca požaduje určenie vlastníctva stavieb a nie pozemkov.

Navyše tento dôvod zamietnutia žaloby mal tvrdiť súd prvej inštancie iba vo vzťahu k dvom sporným stavbám (Hala č. 1 a Hala č. 2), preto je zamietnutie žaloby v časti vypratania vo vzťahu k ostatným dvom sporným stavbám podľa žalobcu úplne nedôvodné a prakticky bez odôvodnenia, preto napadnutý rozsudok podľa neho nemôže obstáť a je potrebné ho zrušiť v celom rozsahu a nariadiť súdu prvej inštancie vykonať dostatočné a riadne dokazovanie za účelom správneho a úplného zistenia skutkového stavu a materiálne spravodlivého rozhodnutia so zohľadnením všetkých okolností sporu, ktoré vyšli najavo. Žalobca tiež argumentoval tým, že v slovenskom právnom poriadku neplatí rímskoprávna zásada superficies solo cedit, ako je tomu napr. v českom právnom poriadku, v ktorom bola táto zásada zavedená prostredníctvom nového Občianskeho zákoníku (NOZ), samozrejme so zachovaním existujúcich právnych vzťahov do účinnosti NOZ. V Slovenskej republike je stavba samostatnou vecou v právnom slova zmysle a samostatným na pozemku nezávislým predmetom právnych vzťahov. Z uvedených dôvodov je podľa neho čo do oboch žalobných návrhov aktívne legitimovaným subjektom žalobca ako vlastník stavieb a pasívne legitimovaným subjektom výlučne žalovaný.

9. Žalobca v odvolaní namietal aj výrok súdu prvej inštancie, ktorým priznal nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu žalovanému. Podľa žalobcu bolo toto rozhodnutie paušálne a formalistické, pretože žalobcom osvedčené a preukázané okolnosti sporu sú takého výnimočného charakteru, že i pri nevyhovení žalobe predstavujú dôvody hodného osobitného zreteľa podľa § 257 CSP a odôvodňovali nepriznanie náhrady trov konania podľa procesného výsledku sporu v zmysle § 255 CSP. Súd prvej inštancie podľa žalobcu na preukázané okolnosti sporu pri rozhodovaní o trovách konania vôbec neprihliadol a opomenul ich zhodnotiť vo vzťahu k rozhodnutiu o náhrade trov konania. Žalovaná podľa neho profitovala z celej situácie bez zaplatenia diela, a preto sa priznanie nároku na náhradu trov žalovanej voči žalobcovi, ktorý ostal nevyplatený a uvrhnutý do exekúcie javí ako extrémne nespravodlivé a mimo rámca spravodlivého usporiadania vzťahov medzi stranami sporu.

10. K odvolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný, ktorý uviedol, že žalobca žaloval žalovaného (určovacou žalobou) a súčasne aj spoločnosť GEOSIAL - BAU s.r.o. (pred Okresným súdom Bratislava IV, sp. zn. 10Cb/267/2011) ohľadne zaplatenia za stavebné práce (teda splnenie povinnosti) týkajúce sa stavieb (ktoré sú predmetom žaloby aj pred súdom). Je podľa neho zrejme, že žalobca mohol žalovať žalobou o splnenie povinnosti (ktorá je primárna a má prednosť pred určovacou žalobou vedenou na súde) a aj tak učinil. Už len z tohto dôvodu je podľa neho určovacia žaloba voči žalovanému pred súdom neprípustná a bola správne súdom zamietnutá. Keďže obchodná spoločnosť GEOSIAL - BAU s.r.o. žalobcovi zrejme nezaplatila za stavebné práce týkajúce sa stavieb (zrejme z dôvodu ich nízkej kvality, reklamácií a nedohodnutia navyiac prác), žalobca sa rozhodol žalovať súčasne žalovaného, o určenie vlastníckeho práva k stavbám, s ktorým (subjektom) nemá žiadny zmluvný vzťah (žalobca mal zmluvu o dielo so spoločnosťou GEOSIAL - BAU s.r.o., ktorému mal riadne a včas zhotovené stavby odovzdať, k čomu do dnešného dňa nedošlo a GEOSIAL - BAU s.r.o. mal následne stavby odovzdať žalovanému - žalobca teda zjavne zneužíva stav, ktorý minimálne spolu-zapríčinil, ak nie sám vyvolal, a to na získanie neoprávnených výhod pre seba v rozpore s účelom zmlúv o dielo, ktoré uzavrel). Žalobca podľa žalovaného od začiatku zhotovovania stavieb vedel, resp. musel vedieť (keďže to tvrdí v žalobe), že stavby stavia na pozemku žalovaného a zrejme aj na cudzom pozemku. Žalobca účelovo tvrdí, že to bol práve žalovaný, ktorý mal zabezpečiť stavebné povolenie, ale žalobcovi neprekážalo, že stavba a stavenisko má byť označené v súlade so stavebnými predpismi, má byť na ňom zreteľne uvedená informácia o povolení stavby, má byť prítomný stavebný dozor (kto vykonával túto činnosť nie je zrejme, keďže žalobca a ani spoločnosť GEOSIAL - BAU s.r.o. na ňu nemali oprávnenie a spoločnosť Prolog MKM spol. s r.o. toto oprávnenie mala až od roku 2012) a pod. Všetky tieto skutočnosti buď nastali a boli splnené, alebo žalobca akceptoval stav ich nespĺnenia a sám sa zrejme nedomáhal nápravy, keďže pokračoval v stavbe. Po vzniku sporu uvádza, že stavebné povolenie predpokladal, že predpokladal súhlasy vlastníkov cudzích pozemkov a pod. To môžu byť samozrejme účelové argumenty alebo mal stavebné povolenie a súhlasy zúčastnených zabezpečiť sám žalobca. Je preto podľa neho zrejme, že určovacia žaloba žalobcu je zjavným zneužívaním práva a nie je možné takémuto postupu žalobcu priznať právnu ochranu. Žalovaný ďalej uviedol, že žalobca nevlastní žiaden pozemok, na ktorom sú stavby postavené, preto žaloba na vypratanie stavieb nemôže byť dôvodná, keďže žalobca sa k stavbám nevie legálne dostať. Navyše ako správne súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku podľa neho uviedol, žalobca neustálil správny okruh žalovaných, ak tvrdí, že stavby sú postavené aj na cudzích pozemkoch (okrem žalovaného). Žalobca sa vo vyjadrení odvoláva na spravodlivé usporiadanie vzťahov medzi žalobcom a žalovaným; žalovaný v tejto súvislosti poukázal na to, že (i) žalobca vedome staval stavby na pozemku žalovaného a údajne aj na cudzích pozemkoch (za účelom ich zhotovenia a odovzdania spoločnosti GEOSIAL - BAU s.r.o.), (ii) žalobca vykonával stavby bez existujúceho stavebného povolenia, (iii) stavby neboli nikdy ukončené a skolaudované (uviedenie stavieb do stavu

schopného kolaudácie by si vyžadovalo značné finančné prostriedky, ktorými žalobca nedisponuje), (iv) žalobca nevlastní žiaden pozemok pod stavbami, a teda nebude vedieť stavby skolaudovať, ak by sa aj stal ich vlastníkom, (v) žalobcov majetok je predmetom exekúcie a nebude mať finančné prostriedky na prípadné zriadenie vecného bremena za odplatu (pre žalovaného a tretie strany, na ktorých pozemkoch údajne stavby stoja), aby sa vôbec k stavbám dostal, (vi) žalobca sa domáha určenia vlastníctva k stavbám, ktoré do dnešného dňa nezaplatil svojmu dodávateľovi - spoločnosti Prolog MKM spol. s r.o. Z uvedeného je podľa žalovaného zrejmé, že je to práve žalobca, ktorý zneužíva svoje postavenie na získanie výhod na úkor žalovaného. Žalovaný tiež poznamenal, že žalobca sa do tohto postavenia dostal sám, dohol si zmluvné podmienky a stavby realizoval bez riadnych úradných povolení. Na záver žalovaný uviedol, že súd prvej inštancie sa dostatočne vysporiadal s návrhmi na dokazovanie žalobcu a žalobu správne zamietol, keďže inak by nastala absurdná situácia, ktorá by nutne viedla k ďalším sporovým konaniam.

11. Podľa § 378 ods. 1 CSP, na konanie na odvolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak.

12. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

13. Podľa § 388 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

14. Podľa § 389 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom,

c) súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom, alebo

d) nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali.

15. Podľa § 391 ods. 1 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prerušiť konanie, schváliť zmier, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci vec patrí.

16. Podľa § 391 ods. 2 CSP, ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

17. Podľa § 391 ods. 3 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a vráti mu vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je povinný v odôvodnení rozhodnutia uviesť aj to, ako má súd prvej inštancie vo veci ďalej postupovať.

18. Podľa § 137 písm. c) CSP, žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu.

19. Podľa § 212 ods. 1 CSP, rozsudkom rozhoduje súd vo veci samej.

20. Podľa § 212 ods. 2 CSP, rozsudkom sa rozhoduje o celej prejednáwanej veci. Ak je to účelné, súd môže rozsudkom rozhodnúť najskôr len o jej časti alebo len o jej základe alebo dôvode.

21. Podľa § 216 ods. 1 CSP, súd je viazaný žalobným návrhom žalobcu.

22. Podľa § 220 ods. 1 CSP, v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

23. Podľa § 536 ods. 1 Obchodného zákonníka, zmluvou o dielo sa zaväzuje zhotoviteľ vykonať určité dielo a objednávatel' sa zaväzuje zaplatiť cenu za jeho vykonanie.

24. Podľa § 536 ods. 2 Obchodného zákonníka, dielom sa rozumie zhotovenie určitej veci, pokiaľ nespadá pod kúpnu zmluvu, montáž určitej veci, jej údržba, vykonanie dohodnutej opravy alebo úpravy určitej veci alebo hmotne zachytený výsledok inej činnosti. Dielom sa rozumie vždy zhotovenie, montáž, údržba, oprava alebo úprava stavby alebo jej časti.

25. Podľa § 537 ods. 1 Obchodného zákonníka, zhotoviteľ je povinný vykonať dielo na svoje náklady a na svoje nebezpečenstvo v dojednanom čase, inak v čase primeranom s prihliadnutím na povahu

diela. Ak zo zmluvy alebo z povahy diela nevyplýva niečo iné, môže zhotoviteľ vykonať dielo ešte pred dojednaným časom.

26. Podľa § 539 ods. 1 Obchodného zákonníka, veci, ktoré má objednávateľ podľa zmluvy obstaráť na vykonanie diela, je povinný odovzdať zhotoviteľovi v čase určenom v zmluve, inak bez zbytočného odkladu po uzavretí zmluvy. Pri pochybnostiach sa predpokladá, že o cenu týchto vecí sa neznižuje cena za vykonanie diela.

27. Podľa § 540 ods. 1 Obchodného zákonníka, objednávateľ znáša nebezpečenstvo škody na veciach, ktoré obstaral na vykonanie diela, a zostáva ich vlastníkom až do doby, keď sa spracovaním stanú súčasťou predmetu diela.

28. Podľa § 540 ods. 2 Obchodného zákonníka, za vec prevzatú od objednávateľa do opatrovania za účelom jej spracovania pri vykonávaní diela alebo za účelom jej opravy alebo úpravy zodpovedá zhotoviteľ ako skladovateľ.

29. Podľa § 540 ods. 3 Obchodného zákonníka, po dokončení diela alebo po zániku záväzku dielo vykonať je zhotoviteľ povinný bez zbytočného odkladu vrátiť objednávateľovi veci od neho prevzaté, ktoré sa nespracovali pri vykonávaní diela.

30. Podľa § 542 ods. 1 Obchodného zákonníka, ak zhotoviteľ zhotovuje vec u objednávateľa, na jeho pozemku alebo na pozemku, ktorý objednávateľ obstaral, objednávateľ znáša nebezpečenstvo škody na zhotovovanej veci a je jej vlastníkom, ak zmluva neurčuje niečo iné.

31. Podľa § 542 ods. 2 Obchodného zákonníka, v prípadoch, na ktoré sa nevzťahuje odsek 1, znáša zhotoviteľ nebezpečenstvo škody na zhotovovanej veci a je jej vlastníkom. Pre určenie prechodu nebezpečenstva škody na zhotovovanej veci zo zhotoviteľa na objednávateľa sa použijú obdobne ustanovenia o prechode nebezpečenstva škody na tovare z predávajúceho na kupujúceho.

32. Podľa § 542 ods. 3 Obchodného zákonníka, na zhotoviteľa neprechádza nebezpečenstvo škody na veci, ktorá je predmetom údržby, opravy alebo úpravy, ani vlastnícke právo k nej.

33. Podľa § 543 ods. 1 Obchodného zákonníka, ak má k zhotovenej veci vlastnícke právo zhotoviteľ a záväzok vykonať dielo zanikne z dôvodu, za ktorý nezodpovedá objednávateľ, je objednávateľ oprávnený požadovať zaplatenie ceny vecí prevzatých od neho zhotoviteľom, ktoré zhotoviteľ spracoval pri vykonaní diela alebo ktoré nemožno vrátiť. Nárok objednávateľa na náhradu škody tým nie je dotknutý.

34. Podľa § 543 ods. 2 Obchodného zákonníka, ak zanikol záväzok vykonať dielo z dôvodu, za ktorý zodpovedá objednávateľ, je objednávateľ oprávnený požadovať úhradu toho, o čo sa zhotoviteľ obohatil.

35. Podľa § 544 ods. 1 Obchodného zákonníka, ak má k zhotovovanej veci vlastnícke právo objednávateľ a vec nemožno vzhľadom na jej povahu vrátiť alebo odovzdať zhotoviteľovi, je objednávateľ povinný uhradiť zhotoviteľovi to, o čo sa objednávateľ zhotovovaním veci obohatil, ak záväzok zanikol z dôvodu, za ktorý objednávateľ nezodpovedá.

36. Podľa § 544 ods. 2 Obchodného zákonníka, ak záväzok zanikol v prípadoch uvedených v odseku 1 z dôvodov, za ktoré zodpovedá objednávateľ, môže zhotoviteľ požadovať úhradu ceny vecí, ktoré účelne obstaral a ktoré sa spracovaním stali súčasťou zhotovovanej veci, pokiaľ cena týchto vecí nie je zahrnutá v nároku zhotoviteľa podľa § 548 ods. 2.

37. Podľa § 123 Občianskeho zákonníka, vlastník je v medziach zákona oprávnený predmet svojho vlastníctva držať, užívať, požívať jeho plody a úžitky a nakladať s ním.

38. Podľa § 124 Občianskeho zákonníka, všetci vlastníci majú rovnaké práva a povinnosti a poskytujú sa im rovnaká právna ochrana.

39. Podľa § 126 ods. 1 Občianskeho zákonníka, vlastník má právo na ochranu proti tomu, kto do jeho vlastníckeho práva neoprávnene zasahuje; najmä sa môže domáhať vydania veci od toho, kto mu ju neprávom zadržuje.

40. Podľa Čl. 20 zákona č. 460/1992 Zb. Ústava Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov (ďalej len „Ústava SR“), každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva. Dedenie sa zaručuje.

41. Podľa § 46 ods. 1 zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o katastri nehnuteľností“), ako vlastníka alebo inú oprávnenú osobu zapíše okresný úrad do katastra osobu uvedenú vo verejnej listine alebo v inej listine, ak sa inou verejnou listinou alebo inou listinou nepreukáže, že vlastníkom alebo inou oprávnenou osobou je iná osoba.

42. Podľa § 46 ods. 2 Zákona o katastri nehnuteľností, stavba sa do katastra zapíše, ak je ohraničená obvodovými stenami a strešnou konštrukciou. Pri zápise stavby do katastra sa ako vlastník zapíše osoba uvedená v listine podľa osobitného predpisu,¹⁵⁾ ak sa inou verejnou listinou alebo inou listinou

nepreukáže, že vlastníkom alebo inou oprávnenou osobou je iná osoba. Ak ide o stavbu, ktorej sa neurčuje súpisné číslo, ako vlastníkom sa zapíše osoba uvedená v kolaudačnom rozhodnutí alebo osoba, ktorá je v oznámení stavebného úradu uvedená ako osoba, ktorá stavbu ohlásila, ak sa inou verejnou listinou alebo inou listinou nepreukáže, že vlastníkom je iná osoba.

43. Podľa § 46 ods. 3 Zákona o katastri nehnuteľností, rozostavaná stavba sa do katastra zapíše, ak z predloženého znaleckého posudku je zrejmé stavebnotechnické usporiadanie a funkčné usporiadanie jej prvého nadzemného podlažia. Pri zápise rozostavanej stavby do katastra sa predkladá právoplatné stavebné povolenie a znalecký posudok o stupni rozostavanosti a ako vlastníkom sa zapíše osoba uvedená ako stavebník v právoplatnom stavebnom povolení, ak sa inou verejnou listinou alebo inou listinou nepreukáže, že vlastníkom je iná osoba.

44. Odvolací súd prejednal odvolanie žalobcu v súlade s ust. § 378 a nasl. CSP, preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a po zohľadnení vykonaného dokazovania, odvolaní žalobcu a vyjadrení žalovaného, viazaný rozsahom odvolania dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné, a preto rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. b) a c) CSP zrušil a vrátil mu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

45. Podľa uznesenia NS SR sp. zn. 6Cdo/98/2017 zo dňa 31.01.2019, „Povinnosť súdu rozhodnutie náležite odôvodniť je odrazom práva strany sporu na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktorý sa zaoberá so všetkými právne relevantnými dôvodmi uplatnenej žaloby, ako aj so špecifickými námietkami strany sporu. Porušením uvedeného práva strany sporu na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej sa strane sporu (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Za znemožnenie strane uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že dochádza k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP, treba preto považovať aj taký nedostatok rozhodnutia súdu, keď rozhodnutie neobsahuje žiadne dôvody alebo ak v ňom absentuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie vo veci, prípadne, ak argumentácia obsiahnutá v odôvodnení rozhodnutia je natoľko vnútorne rozporná, že rozhodnutie ako celok je nepresvedčivé.“

46. Odvolací súd sa zaoberal v podstate tromi okruhmi otázok, ktoré odvolateľ vymedzil vo svojom odvolaní, a to:

- a) nedostatok naliehavého právneho záujmu na určení vlastníctva k nehnuteľnostiam;
- b) nedostatok účasti na strane žalovanej strany, resp. núteného nerozlučného spoločníctva;
- c) rozhodnutiu ultra petitem vo vzťahu k zamietavému výroku o časti žaloby týkajúcej sa vyprataniu nehnuteľností.

47. Ad a) Pokiaľ ide o závery súdu prvej inštancie o nedostatku naliehavého právneho záujmu žalobcu na určení vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam (viď ods. 3. odôvodnenia tohto rozhodnutia), odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie dospel k predčasnému záveru o nedostatku naliehavého právneho záujmu bez toho, aby sa dostatočne vysporiadal s argumentmi žalobcu, ale aj s otázkou, či dohoda zmluvných strán zmluvy o dielo, prípadne ust. § 542 ods. 1 a 2 Obchodného zákonníka je dostatočným právnym základom pre nesporné nakladanie žalobcu s nehnuteľnosťou, o ktorej tvrdí, že je jej vlastníkom. Súd prvej inštancie totiž svoj záver o nedostatku naliehavého právneho záujmu založil na argumentácii, že žalobca je vlastníkom k sporným nehnuteľnostiam (stavbám postaveným na pozemku parc. č. XXX/X a parc. č. XXX/XX v kat. území P.) podľa uzavretých zmlúv o dielo č. 1 až 3/2007 a žalovaný túto skutočnosť ani nepopieral a navyše vlastníctvo žalobcu k nehnuteľnostiam malo podľa súdu prvej inštancie vyplývať priamo z ust. § 542 Obchodného zákonníka. Ako však vyplýva zo žaloby, z priebehu konania pred súdom prvej inštancie ako aj z odvolania žalobcu, žalobca sledoval určovacou žalobou deklarovanie svojho vlastníctva k nehnuteľnostiam v rozhodnutí súdu (rozsudku) ako právnej listine, na základe ktorej by sa mohol domáhať zápisu nehnuteľností do katastra nehnuteľností, čo by mu umožnilo plnohodnotne právne, ale aj fakticky s vecou nakladať (ius dispendendi). Podľa odôvodnenia Rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „NS SR“) sp. zn. 5Cdo/31/2011 zo dňa 06.12.2012 „Právny záujem, ktorý je podmienkou procesnej prípustnosti určovacej žaloby v zmysle § 80 písm. c) O.s.p. [teraz § 137 písm. c) CSP], musí byť naliehavý. Pri skúmaní existencie naliehavého právneho záujmu ide o posúdenie, či podaná žaloba je vhodný (účinný a správne zvolený) procesný nástroj ochrany práva žalobcu, či sa ňou môže dosiahnuť odstránenie spornosti práva, a či snáď len zbytočne nevyvoláva konanie, po ktorom bude musieť aj tak nasledovať iné (ďalšie) súdne konanie alebo konania. Naliehavý právny záujem je spravidla daný v prípade, ak by bez tohto určenia bolo právo žalobcu ohrozené alebo ak by sa bez tohto určenia stalo jeho právne postavenie neistým (porovnaj R 17/1972). Za nedovolenú možno považovať určovaciu žalobu, pokiaľ neslúži potrebám praktického života, ale len k zbytočnému rozmnožovaniu sporov; ak však určovacia žaloba vytvára pevný právny

základ pre právny vzťah účastníkov sporu, je prípustná aj napriek tomu, že je možná (prípadne) i iná žaloba (viď rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky publikované v časopise Zo súdnej praxe pod č. 40/1996). Procesná povinnosť preukázať, že v čase rozhodovania súdu je naliehavý právny záujem na určení právneho vzťahu alebo práva, zaťažuje toho, kto sa tohto určenia domáha (žalobcu). Pokiaľ chce žalobca osvedčiť svoj naliehavý právny záujem, musí na jednej strane poukázať na určité skutkové okolnosti prejednávanej veci vedúce k sporu medzi účastníkmi a k potrebe určiť súdom, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, na druhej strane vysvetliť, že práve podaná žaloba je procesne vhodným nástrojom, ktorý tento spor rieši (odstraňuje neistotu vzťahu účastníkov konania alebo vytvára pevný základ pre jeho usporiadanie)." Vychádzajúc zo záverov v citovanom rozhodnutí NS SR, odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie sa mal podrobnejšie vysporiadať s otázkou, či samotnou skutočnosťou, že žalobcovo vlastníctvo nehnuteľností vyplývajúce zo zmluvy alebo z ust. § 542 Obchodného zákonníka bez jeho deklarovania súdnym rozhodnutím je aj skutočným naplnením práva vlastníť majetok v kontexte všetkých jeho zložiek tak, ako je mu priznané v Čl. 20 Ústavy SR v spojení s ust. § 123 Občianskeho zákonníka, t. j. právo vec užívať (ius utendi), právo požívať z neho úžitky (ius fructendi), ale najmä právo s vecou disponovať (ius disponendi). Súd prvej inštancie sa v odôvodnení svojho rozhodnutia nevysporiadal so skutočnosťou, či má žalobca jednak možnosť prakticky užívať nehnuteľnosť, o ktorej tvrdí, že je vlastníkom len na základe zmluvy o dielo (teda napr., či sa iba na základe tejto zmluvy môže fakticky domáhať užívania tejto nehnuteľnosti, vstupu do nej a pod.) a taktiež, či iba na základe zmluvy o dielo a prípadných ďalších úkonov zo strany žalobcu nie je možné zaevidovať nehnuteľnosť na liste vlastníctva v prospech žalobcu. V tejto súvislosti odvolací súd dáva do pozornosti, že ust. § 46 Zákona o katastri nehnuteľností totiž umožňuje zapísať na list vlastníctva nehnuteľnosti vrátane skolaudovaných ale aj neskolaudovaných stavieb, rozostavaných stavieb, atď. Z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie však nie je jasné, či dané ustanovenie je možné aplikovať aj na prípad stavby, o ktorej žalobca tvrdí, že je vlastníkom, a preto jeho záver o nedostatku naliehavého právneho záujmu na určení vlastníctva k tejto nehnuteľnosti je predčasný. Zároveň odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie sa nezaoberal ani skutočnosťou, či v danom prípade nejde o rozostavané stavby, ktoré je možné na list vlastníctva zapísať na základe znaleckého posudku o stupni rozostavanosti podľa § 46 ods. 3 Zákona o katastri nehnuteľností a v tejto súvislosti v jeho rozhodnutí absentuje aj odôvodnenie, prečo nevyhovelo návrhu žalobcu na doplnenie dokazovania znaleckým posudkom (táto povinnosť mu vyplýva z ust. § 220 ods. 2 CSP).

48. Ad b) a c) Vo vzťahu k zamietajúcemu výroku týkajúceho sa časti žaloby o vypratanie nehnuteľností, súd prvej inštancie argumentoval taktiež tým, že pozemky, na ktorých stoja stavby, o ktorých žalobca tvrdí, že je ich vlastníkom a ktorých vypratania sa domáhal, sú vo vlastníctve viacerých osôb (nielen žalovaného), a preto v konaní nemohol byť úspešný, keďže v tomto prípade má ísť o nútené procesné spoločenstvo na strane žalovaných, a teda všetci vlastníci pozemkov musia byť účastníkmi konania. Podľa odvolacieho súdu ide o nesprávne právne posúdenie veci súdom prvej inštancie, keďže žalobca sa v konaní nedomáhal vypratania pozemkov pod stavbami, ale vypratania stavieb postavených na týchto pozemkoch, čo celkom zrejme vyplýva z petitu žaloby (na č. I. 7-8). Keď súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca je vlastníkom stavieb, bol povinný prihladiť na ust. § 126 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého má vlastníť nehnuteľnosti (v tomto prípade stavieb) právo domáhať sa ich vypratania voči tomu, kto tieto neoprávnene užíva (analogicky k právu vydania veci od toho, kto ju neoprávnene zadržuje). Žaloba o vypratanie nehnuteľností tak môže smerovať iba voči tomu, kto ju neoprávnene užíva, avšak v odôvodnení súdu prvej inštancie absentuje záver o tom, kto stavby užíva, hoci podľa tvrdenia žalobcu je ním práve žalovaný. Nie je tak zrejme ani to, či súd prvej inštancie vykonal vo vzťahu k žalobe o vypratanie stavieb náležité dokazovanie, prípade či toto bolo potrebné za predpokladu, že tvrdenie žalobcu o užívaní stavieb žalovaným tento nepoprel (§ 151 ods. 1 CSP). Keďže žalobca sa v konaní nedomáhal vypratania pozemkov pod stavbami, ale iba vypratania samotných stavieb, odôvodnenie záveru súdu prvej inštancie o zamietnutí tejto žaloby je tak absolútne nepriliehavé, keďže toto sa týka iba úplne iného nároku, ktorý si žalobca ani neuplatňoval. Ak by si aj žalobca uplatňoval nárok na vypratanie nehnuteľností nielen k stavbám, ale aj k pozemkom, nepostačovalo by k zamietajúcemu výroku odôvodnenie s argumentom o nútenom procesnom spoločenstve, keďže v slovenskom právnom poriadku stále platí zásada superficies solo non cedit, podľa ktorej vlastníť stavby s ňou môže plnohodnotne nakladať, aj keď nie je vlastníkom pozemku, na ktorom je zriadená. Súd prvej inštancie by sa tak musel s týmito nárokmi vysporiadať samostatne. V tejto súvislosti odvolací súd reaguje aj na argument žalovaného vo vyjadrení k odvolaniu o tom, že žalobca nie je vlastníkom žiadneho z pozemkov pod stavbami, a tak sa k nim nemôže dostať; práve z dôvodu uplatňovania vyššie uvedenej zásady superficies solo non cedit dáva právny poriadok Slovenskej republiky tak možnosť vlastníkovi stavby domáhať sa svojich práv (napr. zriadením vecného bremena), ale rovnako aj

vlastníkom pozemkov, na ktorých je stavba postavená (viď napr. ust. § 135c Občianskeho zákonníka). Právny poriadok tak umožňuje rozumné usporiadanie vzťahov tak medzi vlastníkmi pozemkov a stavieb ako aj medzi vlastníkmi nehnuteľností a ich faktickými užívateľmi.

49. Podľa § 396 ods. 1 CSP, ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

50. Podľa § 396 ods. 3 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci.

51. V zmysle vyššie citovaného ustanovenia a z dôvodu zrušenia rozhodnutia napadnutého rozsudku čo do výroku I. vo veci samej ako aj do výroku II. o trovách konania, rozhodne o trovách konania opäť súd prvej inštancie v novom rozhodnutí. Vo vzťahu k výroku o trovách konania, ktorý žalobca taktiež napadol odvolaním odvolací súd nepovažoval za potrebné zaoberať sa ním bližšie vzhľadom na zrušujúci výrok tohto rozhodnutia, keďže súd prvej inštancie bude povinný o nároku na náhradu trov konania rozhodnúť znova. Ak však znovu dospeje k záveru o zamietnutí žaloby v celom rozsahu, bude vzhľadom na charakter sporu namieste, aby sa v odôvodnení rozhodnutia vysporiadal aj s prípadnou možnosťou aplikácie ust. § 257 CSP.

52. V ďalšom konaní bude povinnosťou súdu prvej inštancie vysporiadať sa podrobne s otázkou naliehavého právneho záujmu na určení vlastníctva v kontexte odôvodnenia odvolacieho súdu v bode 45. ako aj s časťou žaloby týkajúcou sa vypratania stavieb v kontexte odôvodnenia odvolacieho súdu v bode 46 a svoje nové rozhodnutie náležite odôvodniť v zmysle konštantnej judikatúry, ktorá kladie dôraz na to, aby sa súd dostatočne zrozumiteľne vysporiadal so všetkými podstatnými otázkami sporu a argumentmi strán (viď napr. vyššie citované uznesenie NS SR sp. zn. 6Cdo/98/2017). Súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP).

53. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 - 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znova od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť byť zastúpený advokátom neplatí, ak je dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, ak je dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa alebo ak je dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.